

Organisatieonderdeel Zeeland- West-Brabant

Behandeld door 5.1.2.e
 Functie OSB TOOI ZWB
 Telefoon 06-5.1.2.e
 E-mail 5.1.2.e@politie.nl

Datum 21-03-2017
 Bijlage(n) 0
 Pagina 1

Aan
 De Operationeel Specialisten TOOI

Definitieve versie.

Onderwerp **Subjectbenoeming TOOI**

N.a.v. het OSB overleg d.d. 8 maart 2017 te Leusden met onder andere op de agenda subjectbenoeming t.b.v. TOOI hier de aangepaste versie.

Inleiding:

Deze notitie beoogd helderheid te verschaffen in nut en noodzaak van subjectbenoeming in het kader van de heimelijke inwinning ten behoeve van de openbare orde, belegd bij de Teams Openbare Orde Inlichtingen binnen de eenheden.

In deze notitie komen aan bod:

1. Wettelijk kader
2. Waarom subjectbenoeming
3. Wie kunnen Subject zijn
4. Wie zijn dan Contacten
5. Administratieve verwerking
6. Bevoegd Functionaris
7. Hoofd Inwinning

Ad 1: Wettelijk kader

Als kader wordt op dit moment nog steeds gehanteerd de Handleiding Informatie Inwinning Openbare Orde¹ uit 2000. Momenteel wordt gewerkt aan actualisering van het kader.

De inzet van (heimelijke) inwinningsmethoden door de Teams OOI worden naar proportionaliteit en subsidiariteit gewogen ten opzichte van andere methoden om in de informatiebehoefte te kunnen voorzien. Bij deze afweging wordt uitgegaan van de artikelen 172 tot en met 176 van de Gemeentewet, artikel 3 Politiewet, artikel 10 lid 1 onder c van de Wet Politiegegevens, de definitie openbare orde van de politieacademie² en de bovengenoemde Handleiding Informatie Inwinning Openbare Orde. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van gerelateerde wet- en regelgeving zoals de Wet Maatregelen Bestrijding Voetbalvandalisme en Ernstige Overlast.

Artikel 10 WPG (inzicht in de betrokkenheid van personen bij bepaalde ernstige bedreigingen van de rechtsorde)

- > **1.** Politiegegevens kunnen gericht worden verwerkt met het oog op het verkrijgen van inzicht in de betrokkenheid van personen bij:
  - c. handelingen die, gezien hun aard of frequentie of het georganiseerde verband waarin zij worden gepleegd, een ernstige schending van de openbare orde vormen.
- > **4.** De verwerking van politiegegevens, bedoeld in het eerste lid, onderdeel c, vindt slechts plaats omtrent:

¹ Handleiding Informatie Inwinning Openbare Orde Minister van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties 28 januari 2000 Brief aan de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten Generaal

² Definitie openbare orde 17-05-2015 <https://thesaurus.politieacademie.nl/Thesaurus/Term/75>

- a. personen ten aanzien van wie een redelijk vermoeden bestaat dat zij betrokken zijn bij ernstige schendingen van de openbare orde;
- b. personen die in een bepaalde relatie staan tot degenen, bedoeld in onderdeel a;
- c. ambtenaren van politie of buitengewoon opsporingsambtenaren als bedoeld in artikel 142, eerste lid, van het wetboek van Strafvordering.

Kijkend naar de context van artikel 10, lid 4 met betrekking tot de verwerking van politiegegevens in het kader van de openbare orde, kunnen we concluderen dat, we in analogie met de TCI komen tot de volgende categorieën van personen.

- 10 4^e lid onder a die we subjecten kunnen noemen (S)
- 10 4^e lid onder b die we contacten kunnen noemen (C) en

Het TOOI-register is noodzakelijk omdat de politie een informatiepositie moet opbouwen om zicht te kunnen krijgen en behouden op ontwikkelingen en verschijnselen die een ernstige bedreiging van de rechtsorde kunnen vormen.

Het doel van de informatiepositie is het leveren van betrouwbare informatie aan politie/bestuur om ernstige schendingen van de openbare orde te voorkomen.

Daar waar er informatie wordt verkregen zal deze in een informatierapport c.q. een proces-verbaal ter beschikking worden gesteld, danwel extern worden verstrekt.

Memorie van Toelichting op artikel 10 WPG:

6.3.2 Inzicht in de betrokkenheid van personen bij bepaalde ernstige bedreigingen van de rechtsorde.

In de praktijk blijkt dat de verwerking van gegevens over – ook onverdachte – personen noodzakelijk kan zijn omdat de politie een informatiepositie moet opbouwen om zicht te kunnen krijgen en behouden op ontwikkelingen en verschijnselen die een ernstige bedreiging van de rechtsorde kunnen vormen.

Hierbij moet gedacht worden aan de zware criminaliteit, terrorisme en ernstige verstoringen van de openbare orde door bijvoorbeeld voetbalvandalen of activisten.

Door middel van omvangrijke en op bepaalde personen gerichte gegevensverzameling wordt geprobeerd een beeld te verkrijgen van de betrokkenheid van die personen bij handelingen of misdrijven van een bepaalde ernst. Dit betreft een min of meer permanent proces van analyse dat leidt tot het vastleggen van gegevens over veelal nog onverdachte personen. Op basis van de informatiepositie kan worden besloten tot een operationeel opsporingsonderzoek, dan wel tot operationele maatregelen in de sfeer van de openbare orde. Gerichte gegevensverzameling in deze zin is aan de orde bij het verzamelen, aanvullen, verifiëren en analyseren van inlichtingen, zoals dit plaatsvindt door de criminele inlichtingen eenheden en door de regionale inlichtingen diensten.

* Dit is de letterlijke tekst van de memorie van toelichting en om die reden wordt er nog gesproken over regionale inlichtingendiensten. Naar de huidige context dient hier Team Criminele Inlichtingen en Teams Openbare Orde Inlichtingen gelezen te worden.

Ad 2: Waarom Subjectbenoeming

Het is noodzakelijk om binnen de TOOI-registratie helder te hebben wie dan die personen zijn die:

- a. betrokken zijn bij een ernstige schending van de rechtsorde
- b. wie met deze personen in contact staan.

In het kader van je wettelijke taakuitvoering maar ook in verband met gegevensbeheer moet je weten wie de personen zijn op wie je feitelijk werkt.

Bij alle personen geldt dat rekening gehouden moet worden met:

Artikel 3. (noodzakelijkheid, rechtmatigheid en doelbinding)

Artikel 4. (juistheid, volledigheid en beveiliging politiegegevens)

Artikel 5. (gevoelige gegevens)

Artikel 10. (inzicht in de betrokkenheid van personen bij bepaalde ernstige bedreigingen van de rechtsorde)

Lid 6. De politiegegevens, bedoeld in het eerste lid, worden verwijderd zodra zij niet langer noodzakelijk zijn voor het doel van de verwerking. Daartoe worden de gegevens periodiek * ieder jaar* gecontroleerd. De gegevens worden verwijderd uiterlijk vijf jaar na de datum van de laatste verwerking van gegevens die blijkt geeft van de noodzaak tot het verwerken van de politiegegevens van betrokkene op grond van het doel als omschreven in het eerste lid.

Ad 3: Wanneer ben je dan subject?

Wil je iemand subject maken, een begrip waarover in de WPG niet wordt gesproken maar dat we in analogie van de TCI willen gebruiken zodat duidelijk is waar we het over hebben, dan moet er wel sprake zijn van betrokkenheid van personen bij handelingen die, gezien hun aard of frequentie of het georganiseerde verband waarin zij worden gepleegd, een ernstige schending van de openbare orde vormen.

De wetgeving(WPG) spreekt niet over organisaties, groeperingen etc.

Aangezien wij in het kader van de handleiding Openbare Orde Inlichtingen in principe werken op groepen van personen, lijkt het voor de hand liggen dat we organisaties en groeperingen(al dan niet volgens inschrijving Kamer van Koophandel)Subject maken en de betrokken personen waar van vastgesteld is dat die Subject zijn aan de organisatie of groepering te koppelen als Subject of Contact.

(Je mag wel een Subject aan een Subject koppelen en een contact aan een subject koppelen. Een contact aan een contact koppelen mag volgens de WPG niet).

Als je een persoon die actief is i.v.m. openbare orde verstoringen rondom bijvoorbeeld het voetbal en je kunt deze persoon op basis van de informatie die er ligt subject maken doe dat dan.

Koppel hem/haar als subject aan de Betaal Voetbal organisatie die je subject hebt gemaakt.

Iemand Subject maken moet dus wel gerelateerd zijn aan het doel van je registratie, nl inzicht krijgen in de betrokkenheid van personen bij bepaalde ernstige verstoringen van de rechtsorde. Openbare orde maakt deel uit van de rechtsorde.

Subject maken heeft te maken met de verwerking van persoonsgegevens in Summ-IT, waar het mogelijk is om iemand de status Subject te geven. (S)

Hierdoor ben je ook beter in staat om de wettelijke WPG termijnen te controleren/in acht te nemen e.e.a. gekoppeld aan de noodzakelijkheidstoets (jaarlijks) en de 5 jaartermijn i.v.m. de schoning.

E.e.a. is slechts van toepassing op SUBJECTEN, omdat je contacten via de schoningsmodule niet in beeld krijgt. Contacten vallen ook onder de werking van de WPG en dus ook onder de noodzakelijkheidstoets.

Ad 4: Wanneer ben je dan contact?

Dat zijn alle personen die in een bepaalde relatie staan tot degenen, bedoeld in onderdeel a;

Over deze personen hoeft dus geen TOOI gerelateerde informatie bekend te zijn.

Voorbeelden van contacten:

In het kader van een onderzoek naar een subject breng je zijn gezin, vriendenkring/contacten op social media in beeld. Deze personen mag je dus als contact (C) aan het subject (S) koppelen.

CONTACTEN van subjecten krijgen geen datum m.b.t. schoning aan zich gehangen want dat is immers enkel van toepassing op openbare orde informatie over subjecten.

Contacten die aan een subject gekoppeld zijn worden verwijderd als het subject waar men aan hangt verwijderd (geschoond) moet worden en ze niet aan een ander subject gekoppeld zijn.

Je kunt in je registratie als het goed is dus geen losse contacten hebben.

Ad 5: Administratieve verwerking:

Als we besluiten om allemaal subjecten te gaan benoemen en door het leggen van relaties ook de contacten van die subjecten in beeld brengen, dan zou ik willen voorstellen om bij het maken van een inhaalslag subjectbenoeming, GEEN subjectbenoemingsformulieren op te maken. Dit verhoogt de administratieve lastendruk dermate dat dit niet in verhouding staat tot de subjectbenoeming die volgens mij ook voor wat betreft de inhaalslag afgedekt kan worden met een subjectmutatie in Summ-IT:

5.1.2 d

In de mutatie zou je dan de onderstaande tekst kunnen opnemen.

In het kader het verwerken (schonen) van politiegegevens in (de artikel 10 1e lid sub c WPG) openbare orde registratie van het TOOI worden alle daarin opgenomen politiegegevens beoordeeld.

Artikel 10. Inzicht in de betrokkenheid van personen bij bepaalde ernstige bedreigingen van de rechtsorde

1. Politiegegevens kunnen gericht worden verwerkt met het oog op het verkrijgen van inzicht in de betrokkenheid van personen bij:

c. handelingen die, gezien hun aard of frequentie of het georganiseerde verband waarin zij worden gepleegd, een ernstige schending van de openbare orde vormen.

Alle verwerkte personen worden individueel bekeken om te beoordelen of ze binnen de applicatie Summ-IT de status van subject danwel contact kunnen krijgen als bedoeld in artikel 10 lid 4 onder a of b.

4. De verwerking van politiegegevens, bedoeld in het eerste lid, onderdeel c, vindt slechts plaats omtrent:

- a. personen ten aanzien van wie een redelijk vermoeden bestaat dat zij betrokken zijn bij ernstige schendingen van de openbare orde (subject)
- b. personen die in een bepaalde relatie staan tot degenen, bedoeld in onderdeel a (contact)
- c. ambtenaren van politie of buitengewoon opsporingsambtenaren als bedoeld in artikel 142, eerste lid, van het Wetboek van Strafvordering.

De verwerking van de politiegegevens van de betreffende persoon is getoetst op:

- de rechtmatigheid van zowel de verkrijging als de opslag van de gegevens
- noodzakelijkheid van de verwerking van de gegevens in verband met het doel
- de juistheid van de opgenomen gegevens
- de volledigheid van de opgenomen gegevens

De conclusie op grond van de verwerkte gegevens is dat betreffende persoon kan worden aangemerkt als:

Een persoon ten aanzien van wie een redelijk vermoeden bestaat dat hij/zij betrokken is bij ernstige schendingen van de openbare orde en om die reden in Summ-IT de status (S)ubject krijgt.

- artikel 10, 4e lid onder a

(Deze subjectbenoeming maakt onderdeel van uit een 'inhaalslag' van het aanmaken van subjecten binnen deze registratie, derhalve is gekozen om geen document subjectbenoeming op te stellen en te koppelen).

Vanaf 1 januari 2017 worden Subjecten verwerkt zoals landelijk is afgesproken met gebruikmaking van het subjectbenoemingsformulier, zoals beschreven in de handleiding Summ-IT.

Ad 6: Rol Bevoegd Functionaris versus subjectbenoeming.

Aangezien er bij de TOOI geen evenknie van een TCI officier is en toezicht nog nader geregeld moet worden lijkt mij dit bij uitstek een taak voor de bevoegd functionaris, (OSB en OEI).

Afwegingskader voor de bevoegd functionaris

Formele toets

De bevoegd functionaris beoordeelt:

- – of de [Wpg](#) in de doelafwijkende verwerking voorziet;
- – of een van de weigeringsgronden uit [art. 2:13 Bpg](#) zich voordoet:
  - a.) Het betreft gegevens omtrent informanten of andere personen als bedoeld in [art. 12 lid 5 Wpg](#);
  - b.) Er is gevaar voor leven of gezondheid van betrokkene of derden te duchten;

- c.) Er is sprake van een verwerking voor een intern integriteitonderzoek onder verantwoordelijkheid van de korpschef;
- d.) Er is sprake van een verwerking door de rijksrecherche onder verantwoordelijkheid van het College van procureurs-generaal;
- e.) Het betreft gegevens die worden verwerkt op grond van art. 10 lid 1, onder b (themaverwerking: ernstige gevaar rechtsorde misdrijven (art. 3:2 Bpg));
- f.) Er is sprake van een verwerking voor een door het College van procureurs-generaal als embargo-onderzoek aangemerkt onderzoek (zie paragraaf 12);
- – of een andere wettelijke bepaling zich verzet tegen verdere verwerking, bijvoorbeeld het ontbreken van toestemming door de officier van justitie (art 125n lid 3 Sv of art. 126dd Sv).

Noodzakelijkheid, proportionaliteit en subsidiariteit

Daarnaast beoordeelt de bevoegd functionaris:

- – of de doelafwijkende verwerking van de politiegegevens relevant en noodzakelijk is voor het doel waarvoor de gegevens verwerkt gaan worden;
- – of er een zodanige discrepantie bestaat tussen het oorspronkelijke doel en het doel waarvoor de gegevens verder zouden worden verwerkt, dat terbeschikkingstelling – mede gelet op de tactische belangen van de opsporing en de inbreuk op de privacy van betrokkenen – disproportioneel is;
- – of de gegevens niet langs andere, minder ingrijpende weg kunnen worden verkregen (subsidiariteit).

Ad 7: Hoofd Inwinning ondertekent de formulieren subjectbenoeming

In enkele eenheden is de formele subjectbenoeming belegd bij het hoofd Inwinning om meer distantie te houden van de operatie.

Dat vergt dat het hoofd inwinning zich inleest in de informatie en de persoon om wie het gaat of dat het hoofd inwinning op basis van regulier overleg met de Operationeel Specialist B of de Operationeel Expert Informantenrunner, de opgestelde subjectbenoemingsformulieren nadat deze besproken zijn ondertekent.

*De operationeel Specialist B bij de Teams Openbare Orde Inlichtingen is plaatsvervangend hoofd inwinning en zou dus vanuit de rol van plaatsvervangend hoofd inwinning ook de formulieren kunnen/mogen ondertekenen.

Samenvattend onderstaand overzicht van de soorten personen in de TOOI registratie.

Soort persoon	Aard van de informatie	Grondslag
Subject	Signaal, aanwijzing of verdenking in verband met handelingen die, gezien hun aard of frequentie of het georganiseerde	10,1 ^e lid sub c

	verband waarin zij worden gepleegd, een ernstige schending van de openbare orde vormen.	10, 4^e lid onder a WPG. De verwerking van politiegegevens, bedoeld in het eerste lid, onderdeel c, vindt slechts plaats omtrent: a. personen ten aanzien van wie een redelijk vermoeden bestaat dat zij betrokken zijn bij ernstige schendingen van de openbare orde;
Contact	Contact van subject	10, 4^e lid onder b WPG. De verwerking van politiegegevens, bedoeld in het eerste lid, onderdeel c, vindt slechts plaats omtrent: b. Personen die in een bepaalde relatie staan tot degenen, bedoeld in onderdeel a;

Voor wat betreft subjectbenoeming in Summ-IT is door de eenheid Zeeland-West-Brabant een werkinstructie ontwikkeld. Door de Operationeel specialisten B, van de TOOI-en zal bekeken moeten worden of deze werkwijze, een landelijke kan zijn.

Gevraagd besluit:

De Operationeel Specialisten B stemmen in met het voorstel en de uitvoering hiervan binnen de Teams Openbare Orde Inlichtingen.

Breda, 21 maart 2017,

Namens de Operationeel Specialisten TOOI,

5.12 e

Operationeel Specialist B

5.12 e

Eenheid Zeeland-West-Brabant